

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: Kž-90/04

Brčko, 07.09.2004. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija: Ruže Gligorević, kao predsjednika vijeća, Zijada Kadrića i Josipe Lucić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Olge Antolović, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog P. M. iz V., zbog krivičnog djela – ubistvo iz člana 165. Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj 6/00), odlučujući po žalbama: branioca optuženog P. M. – advokata B. S. iz B. i Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj K-110/01 od 24.06.2004. godine, na javnoj sjednici vijeća održanoj 07.09.2004. godine, u prisustvu Šefa zamjenika javnog tužioca Brčko Distrikta BiH Slave Lakić, optuženog P. M. i njegovog branioca – advokata B. S. iz B., donio je

P R E S U D U

Žalba branioca optuženog P. M. – advokata B. S. iz B. se odbija kao neosnovana, a žalba Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine se uvažava i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj K-110/01 od 24.06.2004. godine preinačava u odluci o krivično pravnoj sankciji tako da se P. M. zbog krivičnog djela ubistva iz člana 165. Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj 6/00) za koje je oglašen krivim navedenom presudom, uz primjenu pomenutog zakonskog propisa te članova 5., 33., 38. i 40. Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) godina, u koju mu se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru od 22.12.1993. godine do 18.01.1994. godine, te od 24.06.2004. godine pa nadalje.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Osnovni sud BD BiH) broj K-110/01 od 24.06.2004. godine, optuženi P. M. oglašen je krivim za krivično djelo – ubistvo iz člana 165. Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj 6/00 – u daljem tekstu: KZ-a BD BiH), te je uz primjenu pomenutog zakonskog propisa te članova 5., 33., 38. i 40. KZ-a BD BiH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina, u koju kaznu mu se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru od 22.12.1993. godine do 18.01.1994. godine.

Oštećena V. K., je sa oštetnim zahtjevom upućena na parnicu.

Sud je optuženog u cjelosti oslobodio obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka.

Navedeni sud je 24.06.2004. godine, odmah nakon izricanja prvostepene presude odredio pritvor optuženom koji ima trajati do pravosnažnosti presude, ali najduže dok ne istekne vrijeme trajanja kazne izrečene u presudi.

Protiv navedene presude žalbu su u zakonskom roku izjavili: branilac optuženog P. M., advokat B. S. iz B. koji presudu pobija zbog povrede krivičnog zakona i odluke o kazni predlažući da Apelacioni sud njegovu žalbu uvaži i pobijanu presudu preinači tako da optuženom izrekne blažu kaznu, te Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH (u daljem tekstu: Javno tužilaštvo BD BiH) koje se žali zbog odluke o krivično pravnoj sankciji – kazni, s prijedlogom da Apelacioni sud žalbu Tužilaštva uvaži te preinači pobijanu presudu i optuženog P. M., za krivično djelo za koje je oglašen krivim prvostepenom presudom, osudi na strožiju kaznu zatvora.

Branilac optuženog P. M., advokat B. S. u žalbenim prigovorima navodi da je prvostepeni sud povrijedio krivični zakon time što je istovremeno u pobijanoj presudi primijenio i Krivični zakon Brčko Distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj 6/00) i Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 1/94) što je pravno neodrživo.

Dalje navodi da navedeni sud nije pravilno primijenio opšti princip o obaveznoj primjeni zakona koji je blaži za učinioca te shodno tome nije primijenio odredbe člana 127. stav 2. Krivičnog zakonika Republike Srpske koje propisuju da se u slučaju postojanja osobito olakšavajućih okolnosti učiniocu krivičnog djela izriče kazna zatvora u trajanju od 1 do 8 godina.

Kazna koju je prvostepeni sud izrekao njegovom branjeniku je prestroga s obzirom na to da sud na strani istog nije našao nijednu otežavajuću okolnost, dok su postojale osobito olakšavajuće okolnosti na koje ukazuju nesporne činjenice, i to: da se optuženi sam prijavio Službi bezbjednosti da je počinio krivično djelo, odnosno da je potpuno i jasno priznao izvršenje krivičnog djela, koja činjenica se istom morala cijeliti kao osobito olakšavajuća okolnost s obzirom da bi ubistvo ostalo trajno nerasvijetljeno pošto u vrijeme donošenja prvobitne (ukinute) presude nije postojao nijedan materijalni dokaz koji bi potvrdio priznanje optuženog; da se ubistvo desilo u vrijeme kada su se dešavale drastične društvene promjene, raspad historijskog poredka i jedne ideologije što je dovelo do izmjene sistema vrijednosti u uslovima ekonomske, moralne i svake druge krize tako da se u takvim uslovima veliki broj ljudi izgubio u prostoru i vremenu te su mnogi obolili od duhovnih rana. Optuženi je i sam bio žrtva jednog vremena u kome su se dešavale strahote i stresne situacije koje su dovele do uništenja njegove imovine, do akumuliranja agresivnosti i afektivne nabijenosti u njemu koja je dovela do slabe kontrole impulsa te do depresivnosti, osjećaja usamljenosti i odbačenosti, s čime se nažalost optuženi nije mogao nositi.

Navedene činjenice kao i okolnosti da je optuženi izrazio iskreno kajanje za učinjeno krivično djelo te da je od izvršenja učinjenog djela proteklo više od 11

godina, po ocjeni branioca optuženog predstavljaju naročito olakšavajuće okolnosti za optuženog te su iste trebale biti razlog da se predmetno krivično djelo podvede pod odredbe člana 127. stav 2. Krivičnog zakonika RS („Službeni glasnik RS“, broj 22/00), za koje krivično djelo je po tim odredbama zakona predviđena kazna zatvora od 1 do 8 godina.

Javno tužilaštvo BD BiH u žalbenim prigovorima ističe da je prvostepeni sud prilikom odmjeravanja kazne optuženom dao prenatlažen značaj olakšavajućim okolnostima koje stoje na strani istog. Tako npr., kada je u pitanju priznanje krivičnog djela od strane optuženog, koje je prvostepeni sud istom cijenio kao olakšavajuću okolnost, treba imati u vidu činjenicu da je optuženi, počev od ispitivanja u istrazi pa do završne riječi na glavnom pretresu tako priznavanje davao a potom demantovao, a priznanje optuženog je uvijek slijedilo u momentu kada je drugim dokazima već bilo očigledno dokazano da je isti počinio krivično djelo za koje se optužuje. Stoga takvo priznanje krivičnog djela od strane optuženog nije pomoglo u procesu dokazivanja.

Javno tužilaštvo BD BiH dalje ističe da s druge strane prvostepeni sud nije optuženom cijenio kao otežavajuće okolnosti činjenice da je ranije osuđivan te da je bez ikakvog povoda od strane ubijenog i bez racionalnog razloga odveo žrtvu – V. K.1 od njegove kuće i to oko 15 km daleko u njive gdje ga je hladnokrvno, pucanjem iz puške likvidirao, odnosno lišio života. Ispoljenu upornost, odlučnost i hladnokrvnost pri izvršenju krivičnog djela, prvostepeni sud neopravdano optuženom nije uzeo u obzir pri odmjeravanju kazne, kao otežavajuću okolnost.

Na javno sjednici vijeća ovog suda održanoj 07.09.2004. godine branilac optuženog – advokat B. S. je ostao pri navodima i prijedlogu iz žalbe koju je pismeno izjavio kao i pri navodima pismenog odgovora na žalbu Javnog tužilaštva BD BiH, u čemu mu se pridružio i optuženi P. M., dok je Šef zamjenika Javnog tužioca BD BiH Slavo Lakić ostao pri navodima i prijedlogu iz pismeno izjavljene žalbe Javnog tužilaštva BD BiH, a odgovarajući na žalbu branioca optuženog, Šef zamjenika Javnog tužioca BD BiH je na javnoj sjednici istakao da je navedena žalba branioca optuženog neosnovana, pa je predložio da se kao takva odbije.

Ovaj sud je u smislu odredbi člana 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP-a BD BiH) ispitao prvostepenu presudu u onom dijelu u kome se pobija žalbama branioca optuženog – advokata B. S. i Javnog tužilaštva BD BiH, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Nije opravdana tvrdnja branioca optuženog iznijeta u žalbi da je prvostepeni sud povrijedio krivični zakon na štetu optuženog time što je istovremeno u pobijanoj presudi primijenio i Krivični zakon Brčko Distrikta BiH („Službeni glasnik BD BiH“, broj 6/00) i Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 1/94). Primjena procesnog zakona Republike Srpske nije dovela do povrede Krivičnog zakona, odnosno nije imala uticaja na pravilnost primjene materijalnog prava od strane prvostepenog suda u pobijanoj presudi.

Također ne stoji žalbeni prigovor branioca optuženog da okolnosti koje on opisuje u žalbi imaju karakter naročito olakšavajućih okolnosti te da je bilo mjesta da se radnje koje je počinio njegov branjenik okvalifikuju po odredbama člana 127. stav

2. Krivičnog zakonika RS, a ne po odredbama člana 165. KZ-a BD BiH, te da je postupajući suprotno navedenom prvostepenom sud povrijedio krivični zakon na štetu njegovog branjenika.

Ubistvo koje je počinio optuženi nije počinjeno pod osobito olakšavajućim okolnostima tako da radnje optuženog nisu mogle biti kvalifikovane po odredbama člana 127. stav 2. Krivičnog zakonika RS. Da je u konkretnom slučaju žrtva prethodno provocirala optuženog, odnosno da ga je fizički napala ili da ga je možda ranije zlostavljala ili da je duševno zdravlje optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela bilo u znatnoj mjeri narušeno, moglo bi se eventualno govoriti o tome da je djelo učinjeno pod osobito olakšavajućim okolnostima te bi u tom slučaju eventualno bilo mjesta da se radnje optuženog kvalifikuju kao ubistvo iz člana 127. stav 2. Krivičnog zakonika RS. Međutim, u konkretnom slučaju ubistvo nije učinjeno pod takvim okolnostima koje bi se mogle smatrati osobito olakšavajuće za optuženog, pa stoga opravdano radnje optuženog prvostepeni sud nije okvalifikovao kao ubistvo iz člana 127. stav 2. Krivičnog zakonika RS, za koje je propisano da će se učinilac djela kazniti zatvorom od 1 do 8 godina.

Nije bilo mjesta ni da se radnje za koje se optužnicom tereti optuženi P. M. okvalifikuju kao ubistvo iz člana 127. stav 1. Krivičnog zakonika RS, jer je tim članom i stavom zakona propisano da će se učinilac ubistva kazniti zatvorom od najmanje 5 godina, a shodno odredbama člana 36. stav 1. istog zakona, sud bi u tom slučaju bio u mogućnosti da počinocu navedenog ubistva izrekne kaznu zatvora do 20 godina. Međutim, odredbama člana 165. KZ-a BD BiH je propisano da će se za krivično djelo ubistva počinilac kazniti zatvorom od 5 do 15 godina. Imajući sve pomenuto u vidu, prvostepeni sud je u konkretnom slučaju pravilno primijenio Krivični zakon jer je kvalifikujući radnje optuženog kao krivično djelo ubistva iz člana 165. KZ-a BD BiH i izričući optuženom kaznu zatvora po navedenom članu zakona, primijenio krivični zakon koji je blaži za optuženog. Prema tome, nije opravdana tvrdnja branioca optuženog da je povrijeđen krivični zakon na štetu njegovog branjenika.

Isto tako, okolnostima koje branilac optuženog ističe u žalbi, kao što su činjenice: da je optuženi priznao krivično djelo, da je izrazio kajanje za počinjeno krivično djelo, te da je od izvršenja krivičnog djela proteklo više od 11 godina, pravilno je prvostepeni sud dao značaj samo olakšavajućih okolnosti a ne i osobito olakšavajućih okolnosti po optuženog, kakvim ih smatra branilac optuženog. I po ocjeni ovog suda navedene okolnosti, kako pojedinačno tako i u svom ukupnom dejstvu nemaju kvalitet i značaj osobito olakšavajuće okolnosti koja bi shodno odredbama članova 41. tačka 2. i 42. stav 1. tačka 2. KZ-a BD BiH, bila razlog za ublažavanje kazne zatvora optuženom ispod minimuma kazne zatvora od 5 godina, koji je propisan za predmetno krivično djelo.

Osim toga prigovor branioca optuženog da je optuženi bio žrtva jednog vremena u kome su se dešavale strahote i stresne situacije, te da tu činjenicu optuženom treba cijeliti kao naročito olakšavajuću okolnost, ovaj sud nije mogao uvažiti a niti je navedenu okolnost optuženom mogao uopšte uzeti u obzir kao olakšavajuću okolnost iz razloga što su i mnogi drugi građani ove zemlje bili žrtve istog vremena u kome su se dešavale strahote i stresne situacije pa nisu zbog toga činili zločine. Osim toga treba imati u vidu i činjenicu da je na osnovu vještačenja

duševnog zdravlja optuženog, koje je obavljeno od strane Psihijatrijske bolnice S., utvrđeno da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio duševno zdrava osoba, odnosno da je bio potpuno uračunljiv.

Ako se imaju u vidu konkretna težina učinjenog krivičnog djela i društvena opasnost njegovog počinioca, činjenica da optuženi sada boluje od TBC pluća, ne opravdava izricanje manje mjere kazne zatvora optuženom u odnosu na kaznu koju mu je izrekao prvostepeni sud, odnosno na kaznu zatvora koju mu je odmjerio ovaj sud u izreci presude.

Zbog svega navedenog žalbu branioca optuženog je valjalo odbiti kao neosnovanu.

Ocjenjujući žalbene prigovore Javnog tužilaštva BD BiH, ovaj sud ocjenjuje da su isti opravdani. Prvostepeni sud je prilikom odmjeravanja kazne zatvora optuženom P. M. za učinjeno krivično djelo dao prevelik značaj olakšavajućim okolnostima koje je utvrdio na strani istog, a posebno činjenici da je isti priznao krivično djelo, jer navedeno priznanje, s obzirom na druge dokaze kojima je sud raspolagao, nije od takvog značaja da bi mu se davala posebna vrijednost. Osim toga opravdano Javno tužilaštvo BD BiH prigovara da je optuženi pri izvršenju krivičnog djela ispoljio upornost, odlučnost i hladnokrvnost jer je žrtvu odveo oko 15 km daleko od njene kuće, te je bez ikakvog povoda od strane žrtve, istu hladnokrvno likvidirao, odnosno lišio života, pa je i po ocjeni ovog suda te činjenice optuženom trebalo cijeliti kao otežavajuću okolnost pri odmjeravanju kazne. Zbog toga je ovaj sud, smatrajući opravdanim žalbene prigovore Javnog tužilaštva ocijenio, da s obzirom na konkretnu težinu učinjenog krivičnog djela te ispoljeni stepen društvene opasnosti njegovog počinioca, koji je značajan, ima mjesta da se optuženom P. M. izrekne kazna zatvora u dužem trajanju od onog koje je odredio prvostepeni sud pobijanom presudom, pa je uvažavajući žalbu Javnog tužilaštva BD BiH preinačio prvostepenu presudu u odluci o krivično pravnoj sankciji te je optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) godina u koju mu se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru. Kazna zatvora u navedenoj mjeri je po ocjeni ovog suda neophodna da bi se postigla potrebna krivično-pravna zaštita i svrha kažnjavanja propisana u članu 33 KZ-a BD BiH.

S obzirom na sve navedeno ovaj sud je donio presudu kao u izreci, a na osnovu člana 314. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

ZAPISNIČAR

Olga Antolović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Ruža Gligorević